

Фонд сакрального мистецтва Волинського краєзнавчого музею: склад, етапи і шляхи формування

Дослідження фондкових зібрань музеїв, зокрема й фондів Волинського краєзнавчого музею — складової частини Музейного фонду України, — є одним з пріоритетних напрямів розвитку музеєзнавства як окремої галузі історичної науки. Для повноцінного функціонування сучасних музеїв важливим є аналіз надбань регіональних музейних закладів та використання набутого ними досвіду музейної роботи.

Серед вітчизняних музейних закладів важливе місце у справі збереження творів релігійного мистецтва посідає Волинський краєзнавчий музей, заснований 1929 р. Музей володіє однією з найбільших в країні колекцій сакрального мистецтва (іконопису, скульптури, дерев'яного різьблення, виробів металопластики, ін.) XII–XX ст. Вона зосереджена головним чином у структурній частині — відділі музею, яким є відкритий 1993 р. Музей волинської ікони. Створення музейної збірки пов'язане з історією й культурою волинського регіону, країни загалом.

Метою даного дослідження є комплексний аналіз фонду сакрального мистецтва у збірці Волинського краєзнавчого музею (1929–2009), як невід'ємної складової частини Музейного фонду України, а саме:

- характеристика фонду сакрального мистецтва, його складових частин; визначення й аналіз етапів, шляхів та напрямів роботи щодо комплектування фонду, наукового вивчення та збереження його пам'яток;
- аналіз й узагальнення досвіду Волинського краєзнавчого музею з формування фонду; визначення його практичного значення для роботи сучасних музейних закладів, розвитку музеєзнавства;
- визначення місця пам'яток фонду в культурній спадщині України.

Хронологічні межі дослідження охоплюють період з 1929 по 2009 р., тобто час заснування й розбудови Волинського краєзнавчого музею, протягом якого й відбувалося формування його фондкової збірки сакрального мистецтва. Нижня межа обумовлена датою заснування музею та надходженням перших експонатів до фонду. Верхня хронологічна межа обмежується 2009 р., коли музей відзначив своє 80-річчя.

Сформований всередині основного фонду музею фонд сакрального мистецтва Волинського краєзнавчого музею складається з художніх творів — рухомих пам'яток культового походження, які належать до образотворчого типу джерел і в музейній збірці відображають один із напрямів розвитку мистецької культури. Давні пам'ятки сакрального мистецтва музею як історико-мистецька цінність, характеризують різноманітні аспекти художньої культури Волині. У середині фонду сакрального мистецтва виокремлено музейні колекції (іконопису, скульптури, металопластики).

У формуванні фонду виділено його складові частини: наукове комплектування, вивчення й збереження музейних предметів. Аналіз процесу комплектування дозволив виокремити: 1) наукову концепцію комплектування (планування); 2) види (способи) комплектування (тематичний, систематичний, комплексний); 3) форми або шляхи комплектування (закупка, безкоштовна передача, обмін дублетних і непрофільних матеріалів, відрядження з комплектування, експедиції).

У процесі формування фонду сакрального мистецтва у Волинському краєзнавчому музеї визначено два історико-хронологічні періоди, які розділені на етапи. Перший період — з 1929 до кінця 1980-х рр. (започаткування і збереження фонду у 1929–1945 рр.; комплексне комплектування у другій половині 1940–1970-х рр.;

формування основної частини фонду науковими експедиціями під керівництвом П. Жолтовського у 1981–1985 рр.); другий період — з 1991 по 2009 р. — комплектування й дослідження фонду у незалежній Україні (збереження й наукове опрацювання фонду в умовах часткового зворотнього руху пам'яток — з музею до церкви у першій половині 1990-х рр.; тематичне комплектування, вивчення й каталогізація фонду у

1996–2009 рр.) Формування фонду у різні періоди мало свої особливості.

Накопичений музеєм досвід у галузі методики і практики музейної роботи було використано при аналізі фонду, що дозволило, розкрити важливі аспекти діяльності Волинського краєзнавчого музею з комплектування, вивчення і збереження пам'яток сакральної спадщини.

Thank you for evaluating AnyBizSoft PDF Splitter.

A watermark is added at the end of each output PDF file.

To remove the watermark, you need to purchase the software from

<http://www.anypdftools.com/buy/buy-pdf-splitter.html>